

Dél-alföldi Regionális Diákszínjátszó Találkozó, Kecskemét

2019. március 22-23.

Fekete Anikó

2019-ben is a kecskeméti Fringe Fesztivál keretein belül került megrendezésre az ODE XXX. Dél-alföldi Regionális Diákszínjátszó Találkozója. Idén Kaposi Józseffel néztük végig a fesztiválra jelentkező diákszínjátszó előadásokat. A már meglévő hagyományokkal rendelkező műhelyekre alapvetően számítottunk, ám némi hiányérzettel kérdeztük, merre lehet a többi csoport, akik szintén erről a területről származnak. A látott tíz előadás igazolta a diákszínjátszás sokrétűségét. Láttunk saját kitalációkat, írott anyagok megvalósítását, írott művek csonkítását, írott művek újraértelmezését. A csapatok komoly elszántságot mutattak a szakmai beszélgetéseken: a diákok lelkesen mesélték, hogyan zajlott egy-egy próbafolyamat. Meglepetésünkre több előadás is a fesztiválra időzítette premierjét. A második napon még tréningekre is lehetett jelentkezni – Bata Éva, Bárnai Péter, Fodor Dávid vezetésével zajlottak ezek. Családi hangulatban telt a két nap: olyan előadásokkal, melyek határfeszegetők, s a diákok aktuális problémáinak felmutatását célozták – miközben a legkülönbözőbb színházi formákba öntötték-öltöztették azokat.

Üszküdará

A **sentesi 11. osztály** egyik fele indította a 2019-es Dél-alföldi Regionális Diákszínjátszó Találkozót. Üde, igazi fesztiválindító, színes előadásuk frissítően hatott. Majtényi András élő zenei, bravúros zongorajátéka az előadás atmoszféráját erősítette. A közösségi játék akusztikai, és ritmikai élményekben gazdag elemeket tartalmazott. Újra ráeszméltünk arra, hogy egy témára végtelen mennyiségű variációt lehet készíteni. Csapiné Matos Ibolya és Bali V. Gergő vezetésével készült az előadás.

Képzelt beteg

A **GKS12 csoport** nagy fába vágta a fejszéjét, kihívást jelentett számukra a szövegek megformálása. Miközben az előadást intenzív színészi munka kísérte, a nehéz szöveget még érdemes tovább „rágni”. Mindenképpen elgondolkodtató a produkció térhasználata. A dialógusok során a szereplők tekintetváltása arról árulkodik, hogy a játékosok tisztában vannak azzal, hogy akit játszanak, milyen motivációk vezérlik. A „zsiráf-lány” Szűcs Panna játéka azért is kiemelkedő, mert sokszor akkor is rá figyelünk, amikor nem ő beszél, egyszerűen húzza a nézői figyelmet, humorral és drámaisággal egyszerre tud jelen lenni a színpadon. Az előadást Sárosi Gábor rendezte.

Apró kis hazugságok

A **törökszentmiklósi csapat** Kovács Judit elképzelései alapján hozta létre előadását. A kétségbeesés és kilátástalanság témakörét feszegető előadásban kevesebb megoldás fedezhető fel a problémáról, mint amennyi akadályt felsorakoztat. Csak a színpadi jelenlétre és zenei bejátszásokra épít a produkció, miközben a színjátékosok már tartanak ott, hogy megszólaljanak a színpadon. Lovász Magdolna csapata a szakmai beszélgetésen is elmondta, mennyire fontos az általuk választott téma. Olyan csapatról van tehát szó, akik közösségüket a színházon keresztül artikulálják. Persze nagy kérdés, nemcsak feléjük: tényleg nincs kiút? Tényleg ennyire fáj?

„Ki itt belépsz...”

Csapiné Matos Ibolya rendezése nem hagyja a nézői figyelmet megnyugodni. A **sentesi Horváth Mihály Gimnázium egész 11. osztálya** részt vett az előadásban. Munkájuk tele van szimbólumokkal, rejtvényekkel. Miközben a játékosok az egyik pillanatban elvesznek a tömegben, a másik pillanatban egyéni színeiket mutatják meg. A jelenetek színészilag és színházi idő kereteit tekintve is határfeszegetők és bátrak. A játék része a csend, mint feszültségteremtő, jelentésformáló elem. Ennyi embernek nem könnyű együtt dolgozni, mégis egyaránt energikus és tüpontos a közösségi és egyéni játék. Jerzy Grotowski színházi elképzelései sejlenek fel egy-egy színészi alakításban. Esetenként zsigerileg ható jelenet tárul elénk a maga diákos őszinteségével: nyomaszt és frusztrál, ritkán, de fel is tud oldani.

Vérnász

Az **Ifjú Morbid Színpadtól** Sárosi Gábor sokadik rendezését láthattuk a fesztiválon – a Vérnászzt ezúttal Rácz Annamáriával együtt hozták létre. Az előadás feszes indítása nem tart ki végig, hisz a lorcai fojtottságot nem egyszerű feladat megjeleníteni. A diákok munkáját ellenben erősíti a két zenész gitáros és dobos segítsége, a koreográfiák és Pap Gábor dalai. Kitűnő ötlet a szimultán térhasználat, melyre sok feladatuk mellett az alkotás

során kevesebb figyelmük jutott az alkotóknak, miközben a párhuzamos terekben még rengeteg lehetőség rejlik. A Leonárdot játszó fiú, Konfár Benjámín játéka remek. Az előadás még színvilágában is izgalmas, atmoszférateremtő.

Tóték

A **Kadásokk** csapata Kecskés Dóra vezetésével „kemény fába vágta fejszét”. Örkény drámájának viszonyrendszerét nem is olyan egyszerű megjeleníteni. A Postást játszó Papp Sára játéka egyedülálló, időről időre megjelenik és páratlan közjátékokat produkál. A dobozokkal terhelt színpadkép inspiráló jellegű, a csapat ötletesen használja ki a benne rejlő lehetőségeket. A játékok elmondása alapján is némileg megcsúszott a játék ideje. A jelenetek között felbukkanó kreált etűdök absztrakt jelentést hordoznak magukban, sajátos értelmezést adva az eredeti dramatikus szövegnek.

Csonka Dekameron

A fesztiválon **Szentes** majdnem minden osztályával képviseltette magát. Ez a műhely bizony páratlan közösségi játékaról híres Bácskai Mihály munkássága óta. Szurmik Zoltán **a komplett 10. osztállyal** is bebizonyította mindezt. Az irodalmi alapanyag megfelelő apropónak tűnt a játékok kreativitásának kibontakoztatására. A diákok – ahogy azt maguk is megfogalmazták – szerettek volna aktualizálni. Bár a forma egy idő után sejteti, mi következik, az előadás legalább kétharmada meglepetésszerű. A „patchwork-szerkesztéssel” nem mindenki tud azonosulni, jómagam örömmel és kihívással tekintek elébe, hisz a nézői kizökkenésre fókuszál. A fesztivál egyik legemlékezetesebb színházi pillanatát, melyben az összjáték, szöveg, zene, mozgás, látvány egységet alkottak, mi csak „tükör-jelenetként” címkéztük.

Jeruzsálem pusztulása

A **Katona Kamra** előadása a fesztivál leginkább zavarba ejtő és mind színészilag, mind színházi hatáselemeit tekintve legmerészebb vállalkozása. Szélsőértékeket képvisel, nem vitás, 16 év felett érdemes nézni és beszélgetni róla. Erről és ezzel párhuzamosan Artaud színházi elképzeléseiről. Csupa érettségiző, színészi pályára készülő fiatalot látunk a színpadon, akik vakmerő elszántsággal játszanak, s mondanak veretes szövegeket, zenét, mozgást, teret különlegesen használva. Nem hagynak kényelemben, pástba ültetnek minket, hogy ne pusztán a játékokat, de egymást is nézzük az előadás során. Berenice-t játszó Kovács Lili legjobb női alakítása mellett a csoport remek összjátéka figyelhető meg. Az előadást Sárosi Gábor rendezte.

Egy vérből

Hipp-hopp elénk táruló szösszenetet láthattunk a **VAZ csoporttól**. Nehezen értelmezhető színházi jelekkel az ész és a szív vitájáról, folyamatos küzdelemről. Tóth Attila munkája s két előadásban is játszó lány megkeresése alapján készült a produkció. Kevésbé rendezett jelenetek sorát látjuk, ám kreatív ötletek felsorakoztatását.

Fairyland

A **Katonások** fesztivált záró előadása igazi közönségbarát darab volt. Találó újraértelmezése Vörösmarty *Csongor és Tündé*-jének. Igazán energikus játékokat láttunk a színpadon, kevésbé egységes játékkal, szerepmegformálással. Láthatóan szeretik a fiatalok ezt az előadást és az övék, ám a belső feszültség sokszor kiáltásokban nyilvánul meg, miközben az anyag további árnyaltságot rejt magában. Az darab tempójának megtalálása a témában rejlő filozófiai mélységeket is jobban tudná felénk közelíteni. A produkciót Sárosi Gábor rendezte.

Különdíjak és minősítések az Észak-alföldi Regionális Diákszínjátszó Találkozón

(zsűri: Fekete Anikó, Kaposi József)

Különdíjak:

Személyiség- és közösségfejlesztő munkáért – Szentesi Műhely

Emlékezetes színházi pillanattért (Tükör-jelenet) – Gábor Dorca, Nyemcsok Edina, Monoki Luca Anna (*Csonka Dekameron*)

Az Éj megjelenítéséért – Kiss Nikolett, Kovács Lili, Peczelák Kata (*Fairyland*)

Inspirációs díj – VAZ (*Egy vérből*)

Színészi különdíj: Gál Oxána (*Csonka Dekameron*), Huszár István (*Üszküdará*), Szűcs Panna (*Képzelt beteg*), Papp Sára (*Tóték*), Bartus Bertalan (*Fairyland*), Györfi Martin (*Fairyland*)

Legjobb férfi alakítás díja: Konfár Benjámín (*Vérnász*)

Legjobb női alakítás díja: Kovács Lili (*Jeruzsálem pusztulása*)

Bronz minősítés

Törökszentmiklós: *Apró kis hazugságok* (rendezte: Lovász Magdolna)

Ezüst minősítés

HMG/KIMI 11.D: *Üszküdará* (rendezte: Csapiné Matos Ibolya); Kadások: *Tóték* (rendezte: Kecskés Dóra); GSK – 12: *Képzelt beteg* (rendezte: Sárosi Gábor)

ARANY minősítés

Jeruzsálem pusztulása (rendezte: Sárosi Gábor); „*Ki itt belépsz...*” (rendezte: Csapiné Matos Ibolya); *Vérnász* (rendezte: Sárosi Gábor, Rác Annamária); *Csonka Dekameron* (rendezte: Szurmik Zoltán); *Fairyland* (rendezte: Sárosi Gábor)

ODT meghívás

„*Ki itt belépsz...*” (rendezte: Csapiné Matos Ibolya); *Csonka Dekameron* (rendezte: Szurmik Zoltán)

ODF meghívás

Jeruzsálem pusztulása (rendezte: Sárosi Gábor); *Vérnász* (rendezte: Sárosi Gábor, Rác Annamária)

Nyugat-dunántúli Regionális Diákszínjátzó Találkozó, Szombathely 2019. március 22-23. – Egyes szám első személy (E/1.) –

Patonay Anita

A Nyugat-dunántúli Regionális Diákszínjátzó Találkozó 2019. március 22-23-án került megrendezésre Szombathelyen az AGORA Művelődési és Sportházban, illetve a szombathelyi Weöres Sándor Színház kamaratermében. Győr, Szombathely, Celldömölk és az erdélyi Erdőszentgyörgy tizenhárom csoportjának diákszínjátsoi vettek részt a találkozón. A szervezést az Import Impro Egyesület biztosította.¹

Nagy örömmel vállaltam a zsűrizést a nyugat-dunántúli régióban, nem csupán azért, mert onnan származom, hanem azért is, mert négy évvel ezelőtt láttam utoljára az itt működő csapatok és csoportvezetőik munkáját.

Ahogy ültem a vonaton, és beszélgettem lefelé menet zsűritársammal, Szivák-Tóth Viktorral, egyszer csak Győrnél megváltozott minden körülöttünk. Felszálltak a színjátsozok és lüktető dinamika, halk, majd egyre hangosabb morajlás lett úrrá a vonatfülkén. Meghatározó élmény volt így megérkezni Szombathelyre, együtt húzni a fiatalokkal a gurulós bőröndöt, együtt lepakolni cuccainkat a művelődési házban, majd együtt átmenni a szombathelyi színház kamaratermébe. Minden adott volt a diákszínjátso találkozóhoz: nyitott szervezők, nyitott csoportvezetők, nyitott diákszínjátsozok.

Nem-Art-A-Name: *Tábortűz* – csoportvezető-rendező: Horváth Márk

Rendkívül izgalmasan indult az előadás. A sötétben kíváncsi hangon kérdéseket tett fel valaki, így megszólítva a nézőket. Mindez olyan bensőséges atmoszférát teremtett, amely megalapozta a darab közvetlen jellegét. Az előadás különös hangulatot teremtett az árnyjátékkal, az álarc használatával, az ismétlődő mondatokkal, hangokkal, fénnel. A valós helyzetek és a mitikus cselekmény váltakozása nehezítette a megértést, néhol el lehetett veszni abban, hogy hol tart az előadás, ám a kikacsintásoknak köszönhetően mindig vissza is lehetett zökkenni az aktuális szituációba. A történet helyzeteinek pontosítása, mi miért történik, egyes szituációknak mi a tétje, célja, következménye, ez még hiányzott az előadásból, de a színjátsozok egymásra figyelése, koncentráltasága többnyire feledtetni tudta ezeket a hiányokat. Az előadás ereje, hogy miközben játékra hívták a nézőket, melyre a diákszínjátso-nézők nyitottan reagáltak és belementek a játékba, ezalatt a játsozok felszabdultan, könnyeden improvizáltak a nézők által kreált új és új helyzetekre. A történet egésze nem tudott még átütő erejűvé válni, viszont egy-egy hétköznapi, egyszerű szituációt erősen működtettek a játsozok, leginkább azokat, amelyek problémafelvetései korosztályukhoz közel álltak.

Díjak: különdíj „a legjobb szerelmi háromszögért” Tringer Bertának, Laux Natáliának és Takács Leventének

ARTicsókák: *Gilgames* – csoportvezető-rendező: Horváth Dóra, Lakatos Dorina

Merész vállalkozásként tűnt ki a találkozó többi témája közül a *Gilgames* történet, de olyan szerencsés dramaturgiai munkát végzett a két csoportvezető, hogy feledtetni tudta a hatalmas eposz által támasztott elvárásokat. A csoport olyan formanyelvet választott *Gilgames* történetének elmeséléséhez, amely a rituális színházhoz állt

¹ A diákszínjátso találkozórol beszámolt még Árpási Rebeka Anna és Horváth Benjamin is:

<https://www.gyoriszalon.hu/news/12516/66/Nyugat-dunantuli-Regionalis-Diakszinjazso-Talalkozo-2019-3>

<https://www.gyoriszalon.hu/news/12516/66/Nyugat-dunantuli-Regionalis-Diakszinjazso-Talalkozo-2019-2>

<https://www.gyoriszalon.hu/news/12516/66/Nyugat-dunantuli-Regionalis-Diakszinjazso-Talalkozo-2019-1>